

č.j. MŠLi 35b/16

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

**„Krok za krokem jdeme rokem,
odmykáme klíčkem svět,
budeme si vyprávět“**

Poskytujeme dětem i jejich rodičům tvůrčí prostředí, herní pohodu, harmonické vztahy, nové zkušenosti a dovednosti ve snaze uspokojit základní potřeby dítěte a vzájemně si porozumět.

Školní vzdělávací program byl zpracován v souladu s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání, v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. - školský zákon.

OBSAH:

1. ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	6
3.1 Věcné podmínky	6
3.2 Životospráva	7
3.3 Psychosociální podmínky	9
3.4 Organizační podmínky – organizace chodu	10
3.5 Řízení mateřské školy	11
3.6 Personální podmínky – personální zajištění	12
3.7 Spolupráce s rodiči – spoluúčast rodičů	13
3.8 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí mimořádně nadaných dětí s odkladem povinné školní docházky.....	13
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	14
4.1 Vnitřní uspořádání školy a tříd	14
4.2 Charakteristika tříd	14
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	15
5.1 Vzdělávací cíle a záměry	15
5.2 Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění cílů	15
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH	19
6.1 Integrované bloky (vzdělávací oblasti, charakteristika, okruhy činností a očekávané výstupy)	19
6.2 Doplnňkové programy	39
6.3 Třídní vzdělávací programy (strategie, práce s integrovanými bloky)	41
7. EVALUAČNÍ SYSTÉM	42
7.1 Evaluace školního vzdělávacího programu	42
7.2 Evaluace třídního vzdělávacího programu	43

Přílohy:

Školní řád

Provozní řád

Projekt S beruškou Kiky k rozvoji

1. ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název dokumentu: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„Krok za krokem jdeme krokem, odmykáme
klíčkem svět, budeme si vyprávět“

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Lipovec
Lipovec 167, příspěvková organizace, 679 15

Právní forma: Právní osoba – příspěvková organizace

Zřizovatel školy: Obec Lipovec

Ředitelka školy: Mgr. Jaroslava Školařová

Telefon: 516 445 184

Mateřská škola sídlí v samostatné budově uprostřed zahrady sousedící se základní školou.

Adresa MŠ: Lipovec 264

Telefon: 516 445 190
731 790 173

Vedoucí učitelka MŠ: Bc. Blanka Zouharová

E-mail: ms.lipovec@seznam.cz

WWW: www.mslipovec.estranky.cz

Kapacita školy: 52 dětí

Zpracoval: vedoucí učitelka s pedagogickým kolektivem mateřské školy

Platnost dokumentu: ŠVP je platný od: 1. 9. 2016 do: 31. 8. 2020

ŠVP může být aktualizován na základě evaluačních zpráv po projednání a schválení na pedagogické radě školy.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola se nachází v obci Lipovec, která leží na Dražanské vrchovině a na části svého katastru i na území Moravského krasu. Proto bývá nazývána jako „Brána Moravského krasu“. Obklopují nás pěkná příroda a lesy. Mateřská škola je dvoutrídň. S dětmi pracují 4 pedagogické pracovnice, 1 školnice a 1 kuchařka.

Budova mateřské školy byla postavena jako účelové zařízení pro výchovu předškolních dětí v roce 1975. Mateřská škola Lipovec přešla od 1. 1. 2003 pod základní školu. K tomuto datu získala Základní škola Lipovec právní subjektivitu. Při úbytku dětí byla mateřská škola nucena zavřít jednu třídu a od 1. 9. 2001 byla jednotřídní. Od září 2007 bylo znovu otevřeno druhé oddělení.

V červnu 2009 byla zahájena dlouhodobě plánovaná celková rekonstrukce budovy a okolí školy.

Na školní roky 2009/2010 a 2010/2011 byl celý provoz mateřské školy přestěhován do náhradních prostor v základní škole.

V září 2011 byla budova znovu otevřena v plné kráse. Nyní se můžeme těšit z její barevnosti, čistoty a jistě i dokonalé funkčnosti. Na děti tu čekala „nová školka“ s novým nábytkem a krásnou malovanou výzdobou od jedné z našich maminek, výtvarnice paní Denisy Richterové. Vedle rozsáhlé rekonstrukce vlastní budovy mateřské školy (změna vnitřního uspořádání místností, nové schodiště do prvního patra a do kuchyně, rekonstrukce elektroinstalace a topení, rekonstrukce sociálního zařízení a kuchyně včetně nového vybavení, výměna oken, dveří, zateplení celé budovy) a vybudování samostatného vchodu pro obecní byty, se úprav dočkalo i okolí mateřské školy. Zásadní změna, při které vzniklo parkoviště, a tak potřebné oplocení celé zahrady mateřské školy, spolu s opravou schodiště a položením dlažby, nastala při finálních pracích v srpnu 2011.

Prostředí se v mateřské škole po rekonstrukci velice zlepšilo a zcela vyhovuje požadavkům pro práci s dětmi předškolního věku.

Mateřská škola je dvoupatrová budova. Její předností jsou prosluněné třídy a rozlehlá zahrada obklopující celou budovu. To vše blízko středu vesnice a přesto daleko od silnice, takže je zde minimální hluk a prašnost. Ve škole jsou dvě věkově smíšené třídy stejné velikosti. V přízemí je umístěna třída „Berušek“, v 1. patře třída „Sluníček“. Každá třída má vlastní osobitý charakter vybavení a barevného ladění. U každé třídy je sklad lehátek. Lehátka se v určeném čase připravují do herny, kde je dětem umožněn odpolední odpočinek. Hrací kouty jsou uspořádány tak, aby byly vytvořeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti dětí a přesto byl zajištěn stálý dohled nad jejich bezpečností. V každé třídě je koutek s hračkami a učebními pomůckami pro předškoláky.

Každá třída má své vlastní sociální zařízení (oddělené WC, koupelnu), šatnu dětí a přípravnu stravy, která slouží k vydávání pokrmů a mytí použitého nádobí. Sociální zařízení vyhovuje hygienickým předpisům a estetickým požadavkům, nové šatní skříňky jsou bezpečné a prostorné.

Vlastní vaření se uskutečňuje v prostorné školní kuchyni.

Podmínky pro kvalitu vzdělávání podporují další upravené prostory: šatny učitelek a školnice, knihovna a kabinet učebních pomůcek, sklad výtvarného a tělovýchovného zařízení, kancelář vedoucí učitelky, která slouží i ostatním pedagogickým pracovníkům k individuálním rozhovorům s rodiči.

Technické zázemí tvoří šatna kuchařky, sklad potravin, sklad zeleniny, sklad prádla a čisticích prostředků, kotelna a rozvodna.

Součástí školy je rozsáhlá školní zahrada, která prošla v roce 2014-2015 celkovou rekonstrukcí. Byly zde nainstalovány nové hrací prvky – věž se skluzavkou, kládová houpačka auto, lezecká sestava trio, trojhoupačka hnízdo, zahradní domek s verandou, altánek s lavicí a stolem, 4 hopsadla.

Byly zrekonstruovány obě pískoviště. Došlo k úpravě zeleně a prořezání ovocného sadu. Nyní je zahrada přístupná v odpoledních hodinách i veřejnosti. Pravidla pro užívání jsou stanovena v Provozním řádu školní zahrady. Školní zahradu využívá i družina základní školy.

K zahradnímu vybavení patří i umývárna a WC pro děti z mateřské školy.

Jsme jediné předškolní zařízení v obci, snažíme se proto vyhovět všem požadavkům rodičů o umístění dětí.

3. PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Podmínky vytváří vzdělávací prostředí školy, jsou součástí výchovné a vzdělávací strategie. Pravidelné vyhodnocování, analýza, stanovení závěru a dalších cílů jsou součástí evaluace a tyto záměry jsou rozpracovány v ročním plánu školy. Vychází z teze, že až 80% vzdělávání se realizuje prostřednictvím dobře nastavených podmínek.

3.1 Věcné podmínky

Prostory tříd a školy

Vestibul a schodiště zdobí malby výtvarnice – paní Denisy Rychterové. Barevné malby vytváří „bránu do světa dětí“. Malba berušky a sluníčka v šatnách dětí utváří i celý charakter tříd.

Třídy jsou velké, slunné, dobře větratelné, mají svůj osobitý charakter vybavení a maleb pohádkových postav na stěnách, které vytvořila paní učitelka Dominika Pernicová. Třídy jsou uspořádány do hracích koutků – kostky a auta, konstruktivní hry, výtvarný, kuchyňka, kadeřnictví, divadlo, předškoláci.

Materiální podmínky

Třídy, šatny, umývárny, kancelář jsou vybaveny novým, na zakázku vyrobeným nábytkem. Vše moderní, funkční, estetický a v množství, které odpovídá počtu dětí. Stolky a židličky mají různou velikost, která odpovídá rozdílné výšce dětí. Hračky, stavebnice, knížky a výtvarný materiál jsou umístěny v otevřených skříňkách, dobře přístupné dětem. Toalety zajišťují dětem přiměřenou intimitu. Prostory a uspořádání vyhovuje nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem.

Každá třída má vlastní notebook pro zpracování třídní dokumentace, tiskárnu a kopírku pro přípravu materiálů pro děti a fotoaparát.

V uplynulých letech byla zakoupena nová lehátka k odpočinku dětí, nové lůžkoviny.

Hračky, pomůcky, nářadí a náčiní:

Hračky a učební pomůcky jsou ve třídách v potřebném množství, odpovídají věkovému složení tříd. Hračky jsou dětem volně dostupné v rámci dohodnutých pravidel. V každé třídě jsou vzdělávací sady Logiko Primo a Picolo, Lego, velké molitanové kostky, Polykarpova stavebnice, klávesové nástroje a orfův instrumentář, velký soubor maňásků a náčiní a nářadí pro pohybové činnosti (šlapadla, chůdy, kruhy, padáky, skákací pytle apod.). Další učební pomůcky, metodický materiál, výtvarný materiál a tělovýchovné nářadí a náčiní je uloženo ve skladech v prvním patře.

Některé hračky a učební pomůcky se na třídách dle potřeby střídají (domečky, skluzavka, prohazovadlo....). Dětem je voně přístupná různý výtvarný materiál.

Významně byla doplněna školní dětská i pedagogická knihovna. Odborná literatura je přístupná i rodičům dětí.

Pedagogové připravují dětem dostatek materiálu a pomůcek pro experimenty, plánovitě obměňují hračky a učební pomůcky na třídách a tak podporují učení a motivaci. Návrh na pořízení učebních pomůcek a hraček je pravidelně probírána na PP v srpnu a dán do RP.

Úprava interiéru

Učitelky dbají na to, aby byl ve třídách a v přilehlých prostorách na první pohled vidět obsah probíraného tématu. Děti se svými výtvary podílí na výzdobě tříd, šaten, chodeb a vestibulu.

Školní zahrada umožňuje různé druhy aktivit. Po rekonstrukci byl zachován malý svah, který využíváme k zimním sportům. Za budovou mateřské školy je ovocný sad s malým lesíkem. Za dodržování stanovených pravidel mohou děti využívat celou zahradu. K pohybovým aktivitám slouží i přilehlé parkoviště.

Vnitřní a vnější prostory splňují hygienické normy dle platných předpisů.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- ▲ Vylepšíme prostředí v šatně učitelek a školnice v přízemí – závěs na polici, sklad prostředků.
- ▲ Zamyslíme se nad stávajícím uspořádáním nábytku – utvořit nové koutky (centra) (logopedické koutky, koutek „dílna“...)
- ▲ Dovybavíme třídy potřebným nábytkem (logopedické koutky, zrcadla, stolky na VV, rožky, police, dělicí skříň s policemi na klávesy ve třídě Sluníček, police s úložnými boxy do třídy Berušek, dětské sedačky do třídy Sluníček).
- ▲ Zakoupit interaktivní tabuli (ve spolupráci se zřizovatelem).
- ▲ Doplníme vybavení o další moderní náčiní a nářadí k pohybovým činnostem dětí ve třídě Sluníček.
- ▲ Úprava prostředí na parkovišti u školky – vybudování okrasných záhonů.
- ▲ Rozšíříme nabídku vzdělávacích aktivit a přírodních prvků na školní zahradě - velkoformátová tabule na kreslení na stěnu zahradního domečku, bylinný záhon, bludiště.
- ▲ Postupné zakládání prvků přírodní zahrady (bylinkové záhony, květinové záhony, využití dešťové vody, pítka pro ptáčky, „domečky“ pro zvířecí pomocníky, prvky louky v ovocné sadu, kompost, používání materiálů šetrných k přírodě...).
- ▲ Zajistíme označení stromů, keřů a rostlin na školní zahradě a přilehlém parkovišti – učíme se přírodou.
- ▲ Zahradní stoly a lavice na „práci“ dětí na školní zahradě (v horní části zahrady u ohniště)
- ▲ Nová vstupní branka - „pastelky“.
- ▲ Pořízení komplexní diagnostické a kompenzační pomůcky Klokanův kufr.
- ▲ Pořízení nového multifunkčního zařízení do třídy Sluníček (tiskárna, kopírka, scanner).
- ▲ Pořízení nové barevné tiskárny do kanceláře vedoucí učitelky.
- ▲ Pořízení nové Polykarpovy stavebnice.
- ▲ Doplnování hraček a metodického materiálu dle RP.
- ▲ Dokoupení hraček a metodického materiálu pro dvouleté děti.
- ▲ Nákup vysavače, žehličky.
- ▲ Nákup potřebného vybavení do školní kuchyně – kráječ, konvektomat, nádobí

3.2 Životospráva

Strava a kultura stolování

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je zachována vhodná skladba jídelníčku. Skladba jídelníčku je pravidelně vyhodnocována spotřebním košem. Děti do jídla zásadně nenutíme, mají možnost výběru, volí si velikost porce. Učitelky děti vhodně povzbuzují k ochutnání méně oblíbených zdravých jídel. Vedeme děti k samostatnosti a ke kulturním stravovacím návykům při stolování. Před obědem si děti chystají individuálně prostírání, učí se jíst příborem. Děti se při jídle a pití samy obsluhují. Děti jsou záměrně vedeny k tomu, aby stolovaly v klidu a pohodě a také

aby po sobě uklidily stůl. Na jídlo mají dostatek času, pomalejší mohou jíst déle. Celý den je zajištěn pitný režim, který učitelky aktivně podporují.

Denní režim

Denní režim v mateřské škole je doporučená časová osa. Aktuální realizace vychází z individuálních potřeb dětí a aktuálních akcí školy. Zajišťujeme dostatečný časový prostor pro spontánní hry dětí.

Konkrétní organizace dne je stanovena ve Školním řádu, který je přílohou ŠVP.

Zajištění pohybu

Denně se věnujeme pohybovým chvilčkám. Cvičení na náradí (ribstol, šlapadlo), s náčiním (balanční desky, skákací pytle, míče, kuželky aj.) patří při dodržování dohodnutých pravidel k denním činnostem v MŠ. HPH, PH a taneční hry, posilovací a protahovací cviky s motivačními básničkami a hudbou využíváme téměř denně.

K venkovním pohybovým aktivitám využíváme v maximálním možném rozsahu školní zahradu s přilehlým parkovištěm. Ke sportování využíváme i hřiště TJ Sokol Lipovec a hřiště obecního úřadu s umělým povrchem.

Vedeme děti k turistice. Dle možností dětí vyrážíme na dlouhé vycházky do lesa, kolem polí a zahrad.

Pobyt venku

Je zajišťován každodenně. Délku pobytu přizpůsobujeme počasí a povětrnostním podmínkám. Učitelka se s dětmi může vždy vrátit, pokud se změní počasí, dětem je chladno, mají mokré oděvy, zhorší se zdravotní stav dítěte apod. Při hezkém počasí využíváme školní zahradu i v odpoledních hodinách.

Jednou za měsíc pořádáme tematickou vycházku na celé dopoledne do okolí Lipovce.

Zajišťování odpočinku

Respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku. Všechny děti odpočívají půl hodiny, potom podle vlastní potřeby nebo přání rodičů postupně vstávají nebo spí. Dětem je nabízen výběr klidových činností tak, aby nerušily děti, které odpočinek potřebují. Děti s učitelkou pracují (předškoláci) nebo si hrají. Vždy za dodržování Měsíčkového pravidla (ohleduplnost ke spícím kamarádům).

Podpora zdravého životního stylu

Probíhá prostřednictvím vzoru učitelek, personálu, cílených aktivit. Zaměstnanci se samy chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor. Děti si osvojují zdravé návyky tím, že tématu zdraví věnujeme pozornost vytváříme situace, ve kterých se děti mohou samostatně rozhodovat podle zásad zdravého životního stylu.

Psychohygienické potřeby dětí dále konkrétně upravuje Provozní řád MŠ.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- ♣ Více spolupracovat s vedoucí školní jídelny a pružně reagovat na nové poznatky v oblasti zdravé výživy při sestavování jídelníčku.
- ♣ Při stolování povedeme i nadále děti k tiché konverzaci, ke správnému držení lžice a

příboru, k sebeobsluze („utřít“ si po sobě vylitý nápoj, uklidit si stůl) a budeme vytvářet pohodovou atmosféru při jídle.

- ▲ Zařadíme pravidelně cvičení ve třídě - 1x týdně, každý den krátké TV chvilky.
- ▲ Rozšíříme podmínky a pomůcky pro zajištění pohybu a pohybových aktivit ve třídách, zejména ve třídě Sluníček (nákup: trampolína, kruhy, nášlapy, balanční desky, padák, lano..).
- ▲ Využívání školní zahrady jako „učebny“.

3.3 Psychosociální podmínky

Kvalita prostředí

Celý režim dne je uvolněný, aby děti nebyly neurotizovány chvatem a stresem, řídíme se jen časy jídla.

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se v něm cítily dobře, spokojeně a bezpečně. Zajistit dětem pocit jistoty a bezpečí je to nejdůležitější co děti potřebují. Svým jednáním vytváříme prostředí důvěry a vzájemné spolupráce.

Adaptace dětí

Při zápisu jsou rodiče i děti seznamovány s prostředím školy, třídy, zaměstnanci. Rodičům nabízíme při úvodní prezentaci adaptační program, abychom dětem umožnili bezproblémový přechod z rodinného prostředí do MŠ. (odpolední rodičovské návštěvy mateřské školy před vlastním nástupem, účast na akcích mateřské školy, společný čas trávený na zahradě školky, rodičům umožněn pobyt ve třídě se svými dětmi). Děti přicházejí do již známého, okoukaného prostředí, potkávají známé děti i učitelky. Můžeme potvrdit, že je dobré, aby dítě vidělo na vlastní oči, kam jde, aby někoho ve třídě znalo a aby se alespoň trochu v novém prostředí orientovalo.

Děti si mohou vzít z domova oblíbenou hračku a mít ji podle potřeby u sebe. Věkově smíšené třídy umožňují nově přijatým dětem lepší podmínky pro adaptaci.

Respektování přirozených dětských potřeb

Vycházíme z teorie uspokojování základních lidských potřeb, dle Maslowa, uspokojování sociálních potřeb (Svoboda) a uspokojování potřeb dětí předškolního věku (Matějček). Prioritní důraz klademe na sycení základních sociálních potřeb dětí – cesta k sebeuvědomění, sebedůvěře, seberealizaci, samostatnosti.

Rovnost v postavení dětí

Všechny děti mají v naší škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován. Pro pocity jistoty a bezpečí – uspokojování základních potřeb dětí vytyčujeme „jasné hranice“.

Pravidla soužití

Osobní svoboda a volnost je respektována a současně jsou vytvořeny hranice, vyplývající z pravidel chování a norem, které jsou ve škole stanoveny. Děti se podílí na vytváření pravidel soužití. Graficky ztvárněná i slovně popsaná pravidla jsou ve třídě vyvěšena, slouží pro zpětnou vazbu. Naším cílem je, aby je děti přijaly za své, učily se je aktivně používat a využívat při případném řešení problému. Učitelky společně s dětmi vytváří limity a jasná pravidla chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi.

Komunikace

Péče o děti je podporující, počítáme s aktivní účastí dětí při všech činnostech. Snažíme se o nenásilnou komunikaci s dítětem, která je mu příjemná, která navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Vedeme děti, aby nejdříve samy hledaly řešení svých problémů.

Pedagogický styl

Umožňuje každému dítěti možnost spoluúčasti a samostatného rozhodování o způsobu, míře a náročnosti vzdělávání. Děti zbytečně neorganizujeme, pracujeme formou nabídky, dáváme možnost výběru. Plánování činností vychází z potřeb dětí, volíme témata dětem blízká, užitečná a srozumitelná. Oceňujeme a podporujeme vše dobré.

Podpora sociálního citění, vytváření vzájemných pozitivních vztahů

Převažují pozitivní hodnocení dětí, snažíme se využívat důsledně metody zpětné vazby v hodnocení dětí, podporujeme u dětí samostatnost a schopnost důvěřovat si.

U dětí rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Ději jsou vedeny nenásilně a cílevědomě k prosociálnímu chování. Po příchodu dětí se snažíme, aby děti zažívaly pocit klidu, bezpečí a jistoty.

Pro děti jsou vytvořena jasná a srozumitelná pravidla, na jejichž tvorbě se děti samy podílí.

Dospělí jdou dětem příkladem svým prosociálním chováním.

Režim dne je uspořádán tak, aby byla věnována dostatečná pozornost předškolákům (individuální příprava na školu).

Škola je otevřená jak rodičům, tak i ostatním partnerům.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- ✧ Děti se podílí na řešení konfliktů dle dohodnutých pravidel.
- ✧ Děti řeší konflikt samostatně.
- ✧ Děti hledají vzájemnou dohodu, kompromis, spolupracují s ostatními.
- ✧ Učitelka spolu s dítětem hledá řešení problému tak, aby si uvědomovalo následky svého chování.
- ✧ V oblasti komunikace důsledné užívání „popisného jazyka“ a „zpětné vazby“ pro zvýšení efektivity učení. Zdůvodněné hodnocení dítěte učitelkou. Děti jsou podporovány pozitivní motivací a adresným hodnocením.

3.4 Organizace

Denní řád je dle potřeb přizpůsobován měnícím se okolnostem, aktivitám i činnostem dětí. Organizace dne je podrobně rozpracována ve Školního řádu, je to doporučená časová osa a z hlediska zdraví dětí se řídí těmito zásadami:

- ✧ Rituál přijetí, těšení, loučení.
- ✧ Maximálně tříhodinové intervaly mezi podávanými jídly.
- ✧ Zdravotně preventivní pohybové aktivity a logo-preventivní cvičení.
- ✧ Ranní společný kroužek.
- ✧ Minimálně dvouhodinový pobyt venku s ohledem na počasí a povětrnostní podmínky
- ✧ Aktivní celodenní pitný režim.
- ✧ Odpolední odpočinek pro nespavé děti maximálně ½ hod v klidném prostředí, tato doba

umožňuje usnout těm dětem, které to potřebují.

- ♣ Denní program, jeho organizace a nabídka činností.

Organizace vzdělávacího procesu:

Vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Vyváženě plánujeme nabídku spontánních, řízených i částečně řízených aktivit. Vycházíme z potřeb a zájmu dětí a s ohledem na jejich vzdělávací potřeby a možnosti. Děti mají volně přístupné hry a pomůcky za předem dohodnutých pravidel.

Podporujeme rozvíjení her citlivě volenou a obměňovanou nabídkou. Děti mají možnost hru přerušit nebo dokončit, dílo či výrobek uchovat, vystavit, podělit se o zážitky z procesu tvorby.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- ♣ Preventivní pohybové aktivity zařazovat každodenně
- ♣ Projekt „Logoklíček pro jazýček“
- ♣ Projekt „Keramika aneb uchop hlínu a dej jí své myšlenky a ruce“
- ♣ Třídy rozdělíme do více center – koutků

- více aktivit zahrnujících vlastní experimentování

3.5 Řízení mateřské školy

Řízení mateřské školy upravuje konkrétně Organizační řád včetně konkrétních pracovních náplní, informačního systému, delegování pravomocí. Nástroji řízení jsou všechny vnitřní směrnice, předpisy a řády školy.

Řízením mateřské školy je pověřena vedoucí učitelka. Při vedení zaměstnanců vytváří ovzduší důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení MŠ, respektuje jejich názor. Vedoucí učitelka dbá o důslednost v uskutečňování cílů, o příjemné pracovní prostředí, pořádek, další vzdělávání zaměstnanců, jasná a spravedlivá pravidla, zvyšování sebeúcty a míry odpovědnosti. Všechny záležitosti školy se pravidelně konzultují na pedagogických a provozních poradách. Je podporováno tvůrčí klima. Vedoucí učitelka je pověřena vykonávat kontrolní činnost – hospitace. Při vyhodnocování práce zaměstnanců pozitivně motivuje a podporuje tvůrčí práci.

Snažíme se o dobré pracovní vztahy mezi všemi lidmi, o vzájemný respekt a důvěru. Všichni zaměstnanci pracují jako tým a zvou ke spolupráci rodiče.

Konzultace učitelek jsou na denním pořádku. Učitelky spolupracují na dotváření ŠVP a TVP. Na tvorbě se mohou podílet i rodiče, pokud projeví zájem. Činnosti dětí cílevědomě plánují učitelky na každý den na základě zájmu dětí. Pravidelně vyhodnocují průběh předškolního vzdělávání. Provádí poradenskou činnost pro rodiče. Plánování pedagogické práce a chodu MŠ je funkční a opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu. Všichni zaměstnanci vytváří dobré vztahy mezi rodinou a školou. Věnují se dalšímu vzdělávání.

Spolupráce se základní školou:

Spolupráce mateřské školy se základní školou je na dobré úrovni. Setkáváme se společně na různých akcích. Vzájemně se zveme na různé přednášky konané v mateřské škole nebo základní škole.

Navštěvujeme s dětmi ZŠ - exkurse do knihovny, pozorování rybiček ve velkém akváriu, v případě potřeby stravování v jídelně ZŠ, návštěva budoucích prvňáčků v první třídě. Učitelky prvního stupně informujeme na pravidelných schůzkách o potřebách, dovednostech a zájmech předškolních

dětí (pedagogická diagnostika předškoláků) před zápisem a zahájením edukativních skupinek. Vždy jsou také pozváni na besídku Rozloučení s předškoláky. Po odchodu dětí do ZŠ se zajímáme o jejich úspěšnost.

Naši zahradu využívá školní družina. Žáci školy nám pomáhají s údržbou školní zahrady (vyhrabávání trávy, úklid v Den země). Stalo se již tradicí, že žáci 9. ročníku nám pomáhají při organizaci Dne dětí.

Ředitelka školy navštěvuje mateřskou školu nepravidelně, dle potřeby. Pravidelně se účastní besídek mateřské školy, pedagogických rad mateřské školy. Vzájemně spolupracujeme a informujeme se o aktuálním dění v obou organizacích.

Spolupráce se zřizovatelem, organizacemi v obce:

Zřizovatel je informován se záměry školy, především týkajících se oprav, údržby školní zahrady, investic. Učitelka MŠ je členkou sboru pro občanské záležitosti.

Při nástupu do MŠ dostanou děti od obce malý dárek. Při odchodu do ZŠ se členové rady obce účastní slavnostního rozloučení.

Prostřednictvím příspěvků do místního zpravodaje je veřejnost seznamována s děním v MŠ, zvána na akce MŠ.

Spolupracujeme s místními organizacemi (hasiči, TJ Sokol, mateřské centrum Paleček)

V oblasti vzdělávání dále spolupracujeme s okolními mateřskými školami (v rámci CIRSIA), dle potřeby s PPP v Blansku, SPC, SSSŠ Brno.

Vnější informační systém:

- webové stránky mateřské školy, facebook, nástěnky, třídní schůzky, zpravodaj obce, akce školky
- fotky z akcí rodiče najdou pod heslem na webovém úložišti rajce.cz

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- ▲ Rozvíjet dovednosti prezentace ŠVP, TVP, Školního řádu směrem k rodičovské veřejnosti.
- ▲ Vzájemné sdílení a prezentace dobré praxe mezi pedagogy školy i dalšími MŠ.
- ▲ Dále zkvalitňovat spolupráci se ZŠ - návaznost předškolního a školního vzdělávání
- ▲ Soustavné a cílené vzdělávání na základě sebereflexe a profesních dovedností
- ▲ Navázat spolupráci se školským zařízením pro enviromentální vzdělávání Lipka v Krásensku
- ▲ Oceňovat vše dobré

3.6 Personální podmínky

Všechny pedagogické pracovnice jsou plně kvalifikované, mají předepsanou odbornou i pedagogickou způsobilost, dvě pedagogické pracovnice vystudovaly bakalářské studium Speciální pedagogika předškolního věku na ÚP Olomouc. O čistotu a pořádek ve škole se stará paní školnice. Provoz školní jídelny zajišťuje vedoucí školní jídelny. Stravu připravují paní kuchařka.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- ▲ Pravidelně sledovat a vyhodnocovat svoji práci
- ▲ Zapojení do projektu Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování - Šablony

- ♣ Zapojení do projektu BIG,ATCZ5 (přeshraniční spolupráce)
- ♣ Kursy pro logopedické asistentky

3.7 Spolupráce s rodiči – spoluúčast rodičů

Spolupracujeme s rodiči s cílem rozvíjet aktivity a organizovat činnosti ve prospěch dětí a prohloubení vzájemného výchovného působení rodiny a MŠ. Spolupracuje s rodiči již od úvodní prezentace, nabízíme předadaptiční program. Rodiče se účastní programu s dítětem v MŠ a jsou vždy vítáni. Rodiče se účastní kulturních akcí, tvořivých dílen, besed, besídek. Pomáhají s organizací akcí – přespaní předškoláků ve školce, pálení čarodějnic.

Pravidelně seznamuje rodiče se všemi aktivitami školy a záměry třídních vzdělávacích programů, Zveřejňujeme vzdělávací obsah a rodičům nabízíme spoluúčast, prezentujeme výsledky projektů, práce dětí. Rodiče se zapojují do projektu „S beruškou k rozvoji“.

Práva rodičů jsou součástí Školního řádu. Rodiče mají právo kdykoli si vyžádat konzultaci s učitelkou školy a být informováni o prospívání svého dítěte, o jeho individuálních pokrocích v rozvoji a učení. Nabízíme zajištění poradenského servisu k otázkám výchovy a vzdělávání předškolních dětí (podrobně v příloze ŠVP).

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- ♣ Pravidelně (středy) pořádání individuální konzultační hodiny, domlouváme se na společném postupu při výchově a vzdělávání jejich dětí.
- ♣ Desatero pro rodiče dětí předškolního věku – podklad pro konzultační hodiny.
- ♣ Podíl rodičů na přípravě a tvorbě různých projektů.
- ♣ Pořádání besed s odborníky pro rodiče - zapojení do projektu Šablony
- ♣ Zkvalitníme prezentaci práce tříd a školy, informace o výsledcích a naplňování obsahu vzdělávání.
- ♣ Trénink komunikačních dovedností učitelek s rodiči dětí.

3.8 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí mimořádně nadaných a dětí s odkladem povinné školní docházky

Při docházce dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami úzce spolupracujeme s PPP Blansko a s příslušným SPC. Vypracujeme IVP, vytvoříme vhodné podmínky a v případě potřeby zajistíme kompenzační pomůcky. Vše ve spolupráci s rodiči. Při doporučení SPC a schválení krajským úřadem je zajištěn ve třídě s dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami asistent pedagoga.

S dětmi s odloženou školní docházkou (pokud situace nastane) pracujeme dle platného ŠVP, plánu práce předškoláka vypracovaného na základě pedagogické diagnostiky a dále zprávy z PPP, pokud byla rodiči poskytnuta.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd

V naší mateřské škole jsou dvě věkově smíšené třídy Sluníčka a Berušky. Děti jsou přijímány zpravidla ve věku od 3 do 6 let, nejdříve od 2 let. Složení dětského kolektivu se nemění. Za děti, které odchází do základní školy, jsou přijímány děti nové a tyto děti doplňují stávající dětský kolektiv.

Děti do mateřské školy mohou být přijaty na základě žádosti zákonného zástupce dítěte, a to v případě, že škola má volnou kapacitu a jsou splněny podmínky pro přijetí dítě k předškolnímu vzdělávání. O přijetí dítěte rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení dle platných předpisů. Termín zápisu do mateřské školy stanovuje škola po dohodě se zřizovatelem (blíže viz. Školní řád).

Děti do jednotlivých tříd jsou zařazovány tak, aby ve třídách byly přibližně stejně velké věkové skupiny a vyvážený poměr chlapců a dívek, podle možností zohledňujeme přání rodičů při výběru třídy, sourozence zařazujeme společně do třídy vždy.

4.2 Charakteristika jednotlivých tříd

Každá třída je osobitá svým materiálním vybavením, barevností, výzdobou, složením kolektivu dětí a osobností učitelek, jejich profesním zaměřením. V oblasti poskytování vzdělávání se obě třídy řídí společnými zásadami:

1. Věkově smíšené třídy významně přispívají k sociálnímu zrání dítěte:
 - ▲ novým dětem je usnadněn adaptační proces, přicházejí do fungujícího kolektivu, starší děti jim poskytují přirozenou pomoc a vzory chování
 - ▲ děti se učí být k sobě ohleduplné, učí se vzájemně naslouchat, minimalizují se projevy agrese
 - ▲ starší děti jsou samostatnější, mají pocit odpovědnosti
 - ▲ složení třídy podporuje tvořivou hru dětí, schopnosti kooperace, komunikace a sebereflexe
2. Třídy si připravují vlastní Třídní vzdělávací program podle pravidel ve ŠVP.
3. Ve všech třídách jsou vytvořeny koutky.
4. Každá třída má vlastní pravidla soužití, která jsou závazná pro všechny dospělé (děti se je učí postupně).
5. Doplnkový program „Keramika aneb uchop hlinu a dej jí své myšlenky a ruce“ zajišťujeme společně dle schopností a zájmu dětí a rodičů.
6. Společně realizujeme akce pro rodiče (tvořivé dílničky, besedy s odborníky, schůzky s rodiči).
7. Společně plánujeme tematicky zaměřené celodopolední vycházky (učitelky se střídají v jejich organizaci), návštěvu divadel a koncertů, výlet na konci roku.
8. Doplnkové aktivity Edukativně-stimulační skupinka, Angličtina, Kroužek pohybové průpravy s prvky zumby a Náboženství jsou společné pro obě oddělení a konají se v odpoledních hodinách.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU:

5.1 Vzdělávací cíle a záměry, filosofie školy

„Když vstoupíš do třídy,
Ty budeš kamarád....
Ty budeš objevitel,...
Ty budeš důležitý,...
Ty budeš respektovaný,...
Ty budeš ten důvod, proč JSME TU!“

Koncepce

Chceme vytvořit dětem ve škole vlídné a bezpečné prostředí plné pohody a bohatých zážitků, ve kterém budou moci maximálně rozvinout své osobní předpoklady a z naší mateřské školy budou odcházet otevřené životu, dalšímu vzdělávání a dobře vybavené do situací, které je v životě přirozeně čekají.

Chceme prostřednictvím různorodých aktivit, které vedou k tvořivému uplatňování vlastních zkušeností, prožívání, hledání, experimentování a respektováním přirozených lidských potřeb umožnit dítěti objevování světa.

Hlavní vzdělávací záměry (rámcové cíle a klíčové kompetence)

V našem vzdělávacím programu klademe důraz na:

rozvoj seberealizace a tvořivosti

Učit děti a rozvíjet sebeobslužné dovednosti a k dovednostem každodenního života, pomáhat jim vytvářet žádoucí dovednosti a návyky, které budou používat na základě vnitřní motivace i tehdy, když budou sami (dodržování hygieny, držet své věci v pořádku, plnit sliby, chovat se slušně)

osvojení komunikace a spolupráce

Být s dětmi v dobrých vztazích, založených na vzájemné důvěře a respektu. Tím pomáhat vytvářet a osvojovat si pozitivní model vztahů pro život.

Umožnit dětem prožívat vztahy mezi lidmi založené na důvěře, bezpečí, respektu a pomáhat jim, aby se naučily samy takové vztahy navozovat.

získání samostatnosti a odpovědnosti

Vést děti tak, aby získaly dobrou sebeúctu – představu o sobě jako o dobrém, schopném a zodpovědném člověku. Aby měly možnost bohatě prožívat emoce, učily se je zvládat, postupně si zvnitřňovaly (přijaly) všeobecně přijímané hodnoty a morální normy, vytvářely si prosociální postoje k druhým lidem.

Podporovat rozvoj jejich osobnosti (poznání sebe sama, vlastních emocí, budování sebeúcty, sebedůvěry, rozvoj schopností, emocionální, sociální a morální vývoj).

5.2 Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění cílů

Východiskem pro efektivní vzdělávání je uspokojování potřeb pro dítě předškolního věku a vytváření podmínek pro jejich všeobecné naplnění v každodenní práci školy.

Základní sociální potřeby:

1. potřeba bezpečí a lásky
2. potřeba místa
3. potřeba limitu
4. potřeba podnětu, péče a výživy
5. potřeba podpory

Model potřeb malého dítěte podle Matějčicka, Langmeiera:

1. stimulace – potřeba určitého množství, kvality a proměnlivosti vnějších podnětů
2. smysluplný svět – potřeba určité stálosti, řádu a smyslu v podnětech
3. citový vztah – potřeba prvotních citových a sociálních vztahů
4. osobní identita – potřeba společenského uplatnění a společenské hodnoty, seberealizace
5. otevřená budoucnost – potřeba radostné životní perspektivy

Hierarchie potřeb dle Maslowa, obecně platná pro všechny lidi:

1. hygienické a fyziologické potřeby
2. potřeby pocitu bezpečí: (jistoty, stálosti spolehlivosti, pořádku, pravidel, mezí, osvobození od strachu, úzkost a chaosu)
3. potřeba sounáležitosti (lásky, náklonnosti, shody a ztotožnění, potřeba někam patřit)
4. potřeba uznání, spravedlnosti (sebedůvěry, sebeúcty)
5. potřeba seberealizace (sebenaplnění)

Základní výchovné působení:

- ⤴ neklademe důraz na objem vědomostí, ale na schopnost jejich využití a uvádění do vztahů
- ⤴ rozvíjíme komunikační dovednosti ve všech jejích formách, podporujeme rozvoj samostatnosti a odpovědnosti, mravní rozvoj, tvořivost, míru a úroveň seberealizace a sebezpoznávacích schopností i stylu učení
- ⤴ za nejdůležitější považujeme respekt a uznání, kterým dáváme najevo, že si dítěte vážíme
- ⤴ ztotožňujeme se s poznatkem, že děti potřebují lásku a bezpodmínečné přijímání, stejně jako hranice, ve kterých se mohou pohybovat
- ⤴ snažíme se vytvořit takové podmínky, které by umožňovaly uspokojování všech okruhů potřeb u všech, kteří v mateřské škole jsou, bez rozdílu věku
- ⤴ snažíme se aktivně naslouchat, pojmenovávat pocity, záměry, očekávání druhého, vyjadřovat podporu, popisovat chování dítěte
- ⤴ vytváříme podmínky pro styk s vrstevníky a možnosti získávání sociálních zkušeností (učíme děti reagovat a brát ohled na druhé).
- ⤴ učíme děti, jak se navzájem domluvit: pozorně poslouchat a snažit se porozumět, neskákat si do řeči, mluvit zřetelně a srozumitelně, být stručný, neodbíhat od tématu.
- ⤴ přípravu na školu chápeme jako dlouhodobou v celé délce docházky do mateřské školy

Metody vzdělávání - dbáme na vyváženost řízených a spontánních činností, využíváme zejména:

- ⤴ Prožitkové učení (spontaneita, objektivita, komunikativnost, prostor pro aktivitu a tvořivost, celostnost)
- ⤴ Kooperativní učení hrou a činnostmi
- ⤴ Situační učení
- ⤴ Spontánní sociální učení
- ⤴ Didakticky zacílená činnost, přímo či nepřímo motivovaná – spontánní či záměrné

- učení(řízené individuální činnosti, řízené skupinové činnosti)
- ♣ Komunitní kruh
- ♣ Ranní kolečko

Základní výchovně vzdělávací formy - činnosti dětí jsou:

Činnosti jsou plánovány tak, aby vytvářely možnosti realizace pro všechny typy inteligence.

- ♣ Hra
- ♣ Komunikace
- ♣ Tvořivá aktivita s důrazem na vedení k samostatnosti
- ♣ Kooperativní hry a činnosti
- ♣ Experimentace
- ♣ Psychomotorická cvičení
- ♣ Zdravotní cvičení, pohybové hry
- ♣ Výtvarné a pracovní činnosti
- ♣ Hudebně pohybové a dramatické činnosti
- ♣ Ranní kolečko, diskusní kruh, vzdělávací kruh
- ♣ Jazykové chvilky, artikulační a dechová cvičení
- ♣ Grafomotorika
- ♣ Práce s PS (např. Kuliferda, Kuliferdík), PL, činnosti úkolového typu (zejména předškoláci)
- ♣ Tematické celodopolední výlety do okolí spojené s pozorováním
- ♣ Výlety, exkurze, vycházky

Veškeré činnosti a aktivity organizujeme tak, aby děti podněcovaly k vlastní aktivitě, experimentování, samostatnosti, komunikaci, hodnocení a sebehodnocení, spolupráci.

Volíme takové organizační formy a metody, které zohledňují vývojové potřeby dětí, aktuální úroveň osobního rozvoje dětí ve třídě, zdravou životosprávu, psychohygienu, individuální zvláštnosti a individuální tempo dítěte.

Podporujeme sebehodnocení, zpětnou vazbu.

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- ♣ tematické celky (tvoří základní nabídku)
- ♣ pedagogické projekty (např. celodopolední vycházky)
- ♣ režimové programy (např. ranní cvičení)
- ♣ doplňkové programy (např. keramika)

Tradiční akce školy (pedagogické projekty): nedílnou součástí života mateřské školy jsou tradice, které jí dávají charakteristické rysy. U nás to jsou:

VÝTVARNÉ DÍLNY: vánoční a velikonoční pro rodiče a děti - společná setkání, kdy při dobré kávě, čaji a něčeho dobrého na zub co připravují děti společně s učitelkami, si děti vyrobí za pomoci svých blízkých pěknou dekoraci do pokojíčku nebo pro potěšení svých blízkých

CELODOPOLEDNÍ VYCHÁZKY: jednou za měsíc vyrazíme s dětmi hned po svačince do přírody, vycházka spojená s určitým tématem, poznáváním, objevováním, ověřováním znalostí

MIKULÁŠ V MŠ: za dětmi do školky přijde Mikuláš a čert s andílkem (rodiče + žáci ZŠ)

VÁNOČNÍ SETKÁNÍ: pro rodiče, sourozence a přátele školy, koná se v MŠ, děti přednesou, co se od září v MŠ naučily, maminky přinesou cukroví, možnost prohlédnutí MŠ, nových hraček od Ježíška

KARNEVAL: dopoledne plné smíchu a zábavy ve školce

PÁLENÍ ČARODEJNIC: společně s rodiči, spojené s opékáním buřtů, na zahradě u Ševčíků nebo na školní zahradě

MAMINCE PRO RADOST: besídka ke Dni matek v MŠ

DEN DĚTÍ S KAMARÁDY ZE ZÁKLADNÍ ŠKOLY: dopoledne s kamarády z 9.třídy základní školy – hry a soutěže v tělocvičně ZŠ

ROZLOUČENÍ S PŘEDŠKOLÁKY: besídka, společně s rodiči a zástupci obce

PŘESPÁNÍ PŘEDŠKOLÁKŮ VE ŠKOLCE: zážitková akce pro předškoláky spojená s určitým tématem (piráti, indiáni...)

VÝLET MŠ – na konci školního roku (s rodiči)

Další aktivity (doplňkové programy):

Angličtina – hrátky s anglickými slovíčky, jednoduché básničky a písničky

Celoroční projekt - „Keramika aneb uchop hlínu a dej jí své myšlenky a své ruce“

Celoroční projekt - „Logoklíček pro jazýček“

Kroužek pohybové průpravy a zumbly – aerobikové prvky, jednoduché tanečky

Náboženství – pod vedení otce Pavla z lipovecké farnosti

Edukativně-stimulační skupinky – pro předškolní děti

S beruškou k rozvoji – úzká spolupráce rodiny a školky

Další aktivity jako např. exkurze, divadla, koncerty, návštěvy rodičů v MŠ s ukázkou jejich povolání, výlety aj. dle příležitostí a na základě dění v MŠ.

Rituály:

oslavy narozenin

ranní přivítání

svačina, oběd

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1 Integrované bloky

Náš vzdělávací obsah představuje přehled učiva strukturovaný v integrovaných blocích (IB), který jasně formuluje vzdělávací přínos pro děti a který je východiskem pro přípravu a realizaci třídních vzdělávacích programů.

Integrované bloky zahrnují vzdělávací oblasti, charakteristiku hlavního smyslu IB, okruhy činností a očekávané výstupy.

IB byly vypracovány na základě společné domluvy mezi všemi učitelkami, tematické části (TČ) k integrovaným blokům si vypracovává každá třída zvlášť a jsou součástí TVP. V těchto jsou pak, zohledněna specifika každé jednotlivé třídy s ohledem na věk, potřeby a vývojové zvláštnosti dětí.

IB jsou otevřené, průběžně dotvářené.

Východiskem pro uspořádání učiva v TVP jsou zájmy, možnosti a potřeby dítěte.

Témata v TČ bezprostředně souvisí s životem dětí. Chceme, aby pro děti byla blízká, zajímavá a užitečná, vycházela z jejich přirozených zkušeností.

Klíčové kompetence (KK) slouží k hodnocení realizovaných IB. Ptáme se: „Vedly námi zvolené činnosti k tématu k rozvoji KK?“

Názvy integrovaných bloků:

1. SLUNÍČKO RÁDO ČARUJE, BARVAMI SVĚT MALUJE,
TAK POSPĚŠTE DĚTIČKY DO NAŠÍ ŠKOLIČKY!
2. PODZIM JEŠTĚ NESKONČIL, IKDYŽ SE DEN KRÁTÍ,
V DÁLCE SLYŠÍM ROLNIČKY TICHOUNCE HRÁTI.
3. LEDEN – MĚSÍC ZDRAVÍ A SÍLY!
V ÚNORU VYZVEME K TANCI POHÁDKOVÉ VÍLY!
4. JARO K NÁM ZAVÍTALO, VELIKONOCE PŘIVÍTALO
DEJTE POZOR DĚTI – POLETÍ JEŽIBABA NA KOŠTĚTI!
5. U MAMINKY DOBŽŘE JE, TO VÍ KAŽDÉ MLÁDĚTKO.
AŽ NÁS AUTO NEZAJEDE! ROZHLÉDNI SE KOŤÁTKO!

Integrovaný blok	<u>1. SLUNÍČKO RÁDO ČARUJE, BARVAMI SVĚT MALUJE, TAK POSPĚŠTE DĚTIČKY DO NAŠÍ ŠKOLIČKY</u>		
Charakteristika:	<p>V integrovaném bloku pro adaptační období, ve kterém se budeme vzájemně poznávat. V této době se každý potřebuje ubezpečit, že MŠ je pro něj místem bezpečí. Dítě potřebuje prostor k reakcím na probíhající změnu a čas k tomu, aby s ní mohlo vyrovnat. Vytvoříme podmínky k tomu, bylo dítě spokojené a v pohodě. Společně poznáme prostředí MŠ, zahrady, připomeneme si pravidla soužití.</p> <p>V druhé polovině se budeme nadále věnovat rozvíjení vztahů mezi dětmi, poznávání svých silných a slabých stránek. Využijeme vše, co přináší podzim (změny v přírodě, počasí, plody podzimu, práce s přírodním materiálem...), toto roční období si přiblížíme pomocí smyslových a pohybových her, tvořivých her, písniček, básniček, vycházek do přírody aj.</p>		
Klíčové kompetence:	<p>1/1 soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů</p> <p>2/2 řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého</p> <p>3/3 domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci</p> <p>3/4 v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou</p> <p>4/1 samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej</p> <p>4/5 napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí</p> <p>5/4 chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá</p> <p>5/9 spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat</p>		
Časové vymezení:	pravděpodobně září, říjen		
Vzdělávací oblast IB	Dílčí cíle	Vzdělávací nabídka	Výstupy
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> ➤ osvojení si věku přiměřených praktických dovedností ➤ osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí ➤ rozvoj a užívání všech smyslů 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. • hudebně pohybové hry, motivační cvičení, smyslové hry • činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí • smyslové a psychomotorické hry • manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním • konstruktivní hry 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) • rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých • vnímat a rozlišovat pomocí smyslů

<p>Dítě a psychika</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) ➤ získání relativní citové samostatnosti ➤ rozvoj schopnosti sebeovládání ➤ poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebevědomí a relativní citové samostatnosti) 	<ul style="list-style-type: none"> • artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti • vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo vidělo • komentování zážitků • činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování • činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné • příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání • činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišnosti od ostatních • činnosti zaměřené na poznávání různých lidských vlastností • spontánní hra • estetické aktivity • výlety do okolí 	<ul style="list-style-type: none"> • správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) • odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory • prožívat radost ze zvládnutého a poznaného • uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí • uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je • rozhodovat o svých činnostech • ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
<p>Dítě a ten druhý</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamování s pravidly ve vztahu k druhému ➤ osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem 	<ul style="list-style-type: none"> • hry a činnosti vedoucí dítě k ohleduplnosti k druhému, rozdělit se, půjčit hračku • běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem, dospělým • činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování 	<ul style="list-style-type: none"> • navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho • porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
<p>Dítě a společnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí ➤ rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k 	<ul style="list-style-type: none"> • běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování • aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy • spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě • různorodé společné hry a skupinové aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • začlenit se do třídy a

	<p>rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p>	<p>(námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích</p>	<p>zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
<p>Dítě a svět</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu ➤ vytváření elementárního povědomí a širším přírodním, kulturním i technickém prostředí o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách 	<ul style="list-style-type: none"> • aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů) • práce s přírodním materiálem • přirozené pozorování blízkého prostředí, vycházky do okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě • práce s literárními texty, společné diskuze, rozhovory • praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává • kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) • zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) • všimnout si změn a dění v nejbližším okolí • porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Integrovaný blok	<u>2. PODZIM JEŠTĚ NESKONČIL, I KDYŽ SE DEN KRÁTÍ, V DÁLCE SLYŠÍŠ ROLNÍČKY, POSLOUCHEJ, JAK HRAJÍ.</u>		
Charakteristika:	<p>Zaměříme se na orientaci v čase – přiřazovat k pojům ráno, poledne večer typické lidské činnosti. Řešit správně úlohy na určení časového sledu událostí, umět popsat rozdíl mezi dnem a nocí. Vyjmenovávat charakteristické znaky ročních dob, dny v týdnu a jejich pořadí.</p> <p>Poté nás bude čekat předvánoční čas a doba přípravy na „Ježíška“. Vánoce jsou pro děti vhodnou motivací k nejrůznějším činnostem a poznáním, k probuzení chuti obdarovávat přátele z blízkého okolí, vědomě jim způsobit radost, rozvíjet v dětech empatii, cit pro druhé, potřebu pomoci (rodičům, zvířátkům, kamarádům, ...). Nadále budeme zdokonalovat jemnou i hrubou motoriku, připomínat si pravidla soužití a chovat se odpovědně.</p>		
Klíčové kompetence:	<p>1/3 má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p> <p>1/6 odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých</p> <p>2/1 všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem</p> <p>2/3 problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost</p> <p>3/2 dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)</p> <p>3/7 dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)</p> <p>4/2 uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky</p> <p>4/4 ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy</p> <p>5/1 svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat</p> <p>5/8 má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat</p>		
Časové vymezení:	pravděpodobně listopad, prosinec		
Vzdělávací oblast IB	Dílčí cíle	Vzdělávací nabídka	Výstupy
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí ➤ uvědomění si vlastního těla 	<ul style="list-style-type: none"> • lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.) • manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním • hudební a hudebně pohybové hry a činnosti • činnosti relaxační a 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem • zachovat správné držení těla

		odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí	
Dítě a psychika	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu ➤ rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat ➤ rozvoj poznatků, schopnosti a dovednosti umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit ➤ rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání ➤ posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování) ➤ vytváření základů pro práci s informacemi 	<ul style="list-style-type: none"> • společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) • vyprávění příběhů, pohádek, přednes, recitace, dramatizace • spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty • činnosti nejrozličnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení • příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání • estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) • cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontroli a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.) • činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu • činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní • hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru • smyslové hry, činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, 	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách • vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) • formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat) • naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) • sledovat a vyprávět příběh, pohádku • uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucitění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí • prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) • být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě, k věcem • těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním • zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) • činnosti zasvěčující dítě do

		koncentrace, pozornosti	<p>časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů a událostí apod.</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahore, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
Dítě a ten druhý	<p>➤ vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým • sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy • aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.) • hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého • společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému 	<ul style="list-style-type: none"> • respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem • vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) • chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • spolupracovat s ostatními • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
Dítě a společnost	<p>➤ rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) • setkávání se s literárním, 	<ul style="list-style-type: none"> • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

	<p>přizpůsobit společenskému prostředí a zvládat jeho změny</p> <p>➤ rozvoj společenského a estetického vkusu</p>	<p>dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě</p>	<ul style="list-style-type: none"> • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
<p>Dítě a svět</p>	<p>➤ poznávání jiných kultur</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé • práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií • kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) 	<ul style="list-style-type: none"> • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Integrovaný blok	<u>3. LEDEN – MĚSÍC ZDRAVÍ, SÍLY, V ÚNORU VYZVEME K TANCI POHÁDKOVÉ VÍLY</u>		
Charakteristika:	<p>Nejprve se zaměříme na poznávání sebe samého, na vnímání vlastního těla, jeho tvaru a pohybových možností. Naučíme se znát názvy částí těla, smyslových orgánů, některých vnitřních orgánů a jejich funkce. Rozlišovat bolest a lokalizovat ji, mít povědomí o tom, že se tělo může proměnit nemocí nebo úrazem. Zaměříme se také na poznávání a ochutnávání zdravých potravin.</p> <p>Začátkem února se přeneseme do světa pohádek. Připomeneme si pohádky lidové, pohádky o zvířátkách i večerníčkové pohádky. Seznámíme se s pohádkovými postavami, jejich vlastnostmi dobrými i špatnými. Některé pohádky zdramatizujeme, jiné nakreslíme využitím různých technik.</p>		
Klíčové kompetence:	<p>1/2 získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení</p> <p>1/5 a) učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje</p> <p>1/5 b) při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům</p> <p>2/5 zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti</p> <p>2/6 rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit</p> <p>3/1 ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog</p> <p>3/6 průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím</p> <p>4/3 dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost</p> <p>5/7 chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky</p> <p>5/12 dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)</p>		
Časové vymezení:	pravděpodobně leden, únor		
Vzdělávací oblast IB	Dílčí cíle	Vzdělávací nabídka	Výstupy
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> ➤ osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě ➤ vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu ➤ uvědomění si vlastního těla 	<ul style="list-style-type: none"> • příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí • činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí • hudební a hudebně pohybové hry a činnosti • zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) 	<ul style="list-style-type: none"> • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • vědomě napodobit jednoduchý pohyb • ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem • pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohybových), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem • mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

Dítě a psychika

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmů o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
 - rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
 - osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
 - společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
 - přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
 - záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
 - komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
 - poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování divadelních pohádek a příběhů
 - grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
 - prohlížení a „čtení“ knížek
 - činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikace
 - hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
 - dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
 - estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
 - výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
 - činnosti zaměřené k vytváření
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
 - sledovat očima zleva doprava
 - poznat některá písmena a číslice, popř. slova
 - poznat napsané své jméno
 - projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
 - vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
 - záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
 - poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
 - chápat prostorové vjemy
 - přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
 - chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
 - vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
 - naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně

		<p>(chápaní) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) 	<p>si zapamatovat a vybat</p> <ul style="list-style-type: none"> • řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních 	<ul style="list-style-type: none"> • společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému • běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým • sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy • kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • spolupracovat s ostatními • vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách ➤ rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané 	<ul style="list-style-type: none"> • běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování • aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé • utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) • uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespra-

			<p>vedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <ul style="list-style-type: none"> • zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
<p>Dítě a svět</p>	<p>➤ pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím 	<ul style="list-style-type: none"> • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) • osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné,

			zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
--	--	--	---

Integrovaný blok	<u>4. JARO K NÁM ZAVÍTALO, VELIKONOCE PŘIVÍTALO. DEJTE POZOR, DĚTI – POLETÍ JEŽIBABA NA KOŠTĚTI!</u>		
Charakteristika:	Integrovaný blok věnujeme přicházejícímu jaru a tradicím, které jsou s ním spojené. Budeme pozorovat změny v přírodě a sílu jarního slunce, které pomalu ale jistě změni barvu přírody z bílé na zelenou a pomáhá růst prvním jarním květinám a pupenům stromů. Oslavíme společně Velikonoce, přiblížíme si zvyklosti a tradice s nimi spojené a uspořádáme akci pálení čarodějnic. Budeme využívat všech smyslů, zapojíme tvořivé myšlení a nadále budeme rozvíjet spolupráci ve dvojicích či skupinách.		
Klíčové kompetence:	<p>1/4 klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo</p> <p>2/4 při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích</p> <p>3/5 ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní</p> <p>4/6 spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim</p> <p>5/10 uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu</p> <p>5/11 ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit</p>		
Časové vymezení:	pravděpodobně březen, duben		
Vzdělávací oblast IB	Dílčí cíle	Vzdělávací nabídka	Výstupy
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj a užívání všech smyslů 	<ul style="list-style-type: none"> • smyslové a psychomotorické hry • konstruktivní a grafické činnosti • hudební a hudebně pohybové hry a činnosti • činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
Dítě a psychika	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) ➤ posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) • vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo • hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest • motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností • konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ • nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným • postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

		<ul style="list-style-type: none"> • spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty • smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. • řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant • výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.) • estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) 	
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj kooperativních dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> • kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách • společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • spolupracovat s ostatními • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije 	<ul style="list-style-type: none"> • přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) • tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu • receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) 	<ul style="list-style-type: none"> • zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none"> ➤ osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živa i neživa, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) 	<ul style="list-style-type: none"> • osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

	<p>dítěte před jeho nebezpečnými vlivy</p> <p>➤ rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách</p>	<ul style="list-style-type: none"> • práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií • kognitivní činnosti (kladění otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) • pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.) • ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry) • smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí 	<ul style="list-style-type: none"> • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • všimnout si změn a dění v nejbližším okolí • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
--	--	---	--

Integrovaný blok	<u>5. U MAMINKY DOBRĚ JE, TO VÍ KAŽDÉ MLÁDĚTKO. AŽ NÁS AUTO NEZAJEDE! ROZHLÉDNI SE, KOŤÁTKO!</u>		
Charakteristika:	V integrovaném bloku se zaměříme na vše o rodině a životě se svými blízkými, budeme vědět, kdo všechno patří do naší rodiny, znát nejbližší příbuzenské vztahy. Budeme se zajímat o lidské činnosti a dostupná povolání, vytvářet si o nich konkrétní představu. Využitím situací, prožitků, plánovaných činností, společných výletů si děti budou upevňovat společenské normy komunikace, chování, dále správné životní návyky a postoje ve prospěch ochrany životního prostředí a ochrany zdraví. Také si povíme pravidla bezpečného chování chodce v dopravním provozu, zvážíme situaci z hlediska bezpečí.		
Klíčové kompetence:	1/7 pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí 2/7 chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit 2/8 nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu 3/8 ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku 4/7 při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout 4/9 chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování 5/2 dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky 5/3 odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem 5/6 zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění		
Časové vymezení:	pravděpodobně květen, červen		
Vzdělávací oblast IB	Dílčí cíle	Vzdělávací nabídka	Výstupy
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj fyzické a psychické zdatnosti ➤ uvědomění si vlastního těla 	<ul style="list-style-type: none"> • příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků • lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.) • zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy • mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
Dítě a psychika	<ul style="list-style-type: none"> ➤ získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci 	<ul style="list-style-type: none"> • činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu • činnosti přiměřené silám a 	<ul style="list-style-type: none"> • těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a učení, podpora a rozvoj zájmu o učení ➤ poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) 	<p>schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné</p> <ul style="list-style-type: none"> • činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení • hry na téma rodiny, přátelství apod. • činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních • výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.) • přednes, recitace, zpěv • hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) 	<ul style="list-style-type: none"> • zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) • řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant • hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) • uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je • rozhodovat o svých činnostech • uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými ➤ posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.) • činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi) • hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých • četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením 	<ul style="list-style-type: none"> • bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. • chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností ➤ vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat ➤ rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává • hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými 	<ul style="list-style-type: none"> • chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou

	<p>(spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p>	<p>pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitosti seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.) 	<p>roli, podle které je třeba se chovat</p>
<p>Dítě a svět</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj schopnosti přizpůsobit se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám ➤ vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety • aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů) • sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé • poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím • hra a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat • kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, 	<ul style="list-style-type: none"> • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

objevování)

- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice

6.2 Doplnkové programy

Název projektu	<u>Logoklíček pro jazyček</u>
Hlavní záměr	Naším záměrem je rozvíjet řeč a předcházet vzniku poruch řeči vytvářením podmínek pro její správný vývoj.
Organizace	Samostatně zajišťují učitelky na třídě.
Časový rozsah	Logo chvílky jsou min. 2x týdně zařazovány jako součást ranního cvičení – gymnastika mluvidel, v režimovém čase před spaním – motorická a dechová cvičení, individuálně a skupinově dle potřeb.
Věková skupina	3 – 6 let, individuálně dle zájmu a předpokladů dítěte
Hlavní okruhy činností	<ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení – dechová, fonační, artikulační cvičení • hry pro rozvoj motoriky – hrubá, jemná, grafomotorika • hry pro rozvoj smyslového vnímání – sluchová percepce, zraková percepce, rytmické schopnosti, rozumové schopnosti
Dílčí cíle	<ul style="list-style-type: none"> • dítě a jeho tělo - uvědomění si vlastního těla • rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí • dítě a psychika - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) • rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu • dítě a ten druhý - rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních • dítě a společnost – posilování kladného postoje k spoluvytváření společné komunikace a vyjadřování • dítě a svět – rozvíjet schopnosti vyjádřit postoj
Výstupy	<ul style="list-style-type: none"> • správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči • vyjadřovat se samostatně • domluvit se slovy i gesty • porozumět slyšenému • sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky, hlásky • rozšiřovat aktivní slovní zásobu

<p>Název projektu</p>	<p style="text-align: center;"><u>Keramika</u> <u>aneb uchop hlínu a dej ji své myšlenky a svoje ruce</u></p>
<p>Hlavní záměr</p>	<p>Hlína je prostředkem k získání informací, pocitů a vjemů. Chceme vytvořit podmínky, aby se dítě mohlo vyjádřit se originálním způsobem</p> <p>a rozvíjet svoji zručnost. Hlavním záměrem je rozvíjet u dětí tvořivost, objevování, sebevyjádření, sebehodnocení a přemýšlení.</p> <p>Děti budou mít možnost vyzkoušet si práci s hlínou i na základě vlastního spontánního zájmu individuálně nebo ve skupině, ve třídě mateřské školy ve výtvarném koutku. Na základě prožitků dětí nebo na základě plánů v třídním vzdělávacím programu budeme připravovat konkrétní projekty.</p> <p>Dbáme na to, aby děti dokončily výrobky do finální podoby pod vedením učitelky.</p> <p>Zhotovené výrobky si děti budou odnášet domů, některé budou použity na výzdobu interiéru MŠ, některé jako dárky rodičům, kamarádům.</p> <p>Jedenkrát ročně, zpravidla na jaře, pořádání společné pracovní dílny pro děti a rodiče, aby si mohly užít keramickou tvorbu dohromady.</p> <p>2x ročně (zpravidla před Vánoci a koncem května uspořádáme výstavku výrobků ve vestibulu školku. Děti si po výstavce odnesou své výrobky domů.</p>
<p>Organizace</p>	<p>ve skupince v keramické dílně základní školy</p>
<p>Časový rozsah</p>	<p>1x za 14 dní v době nespavého režimu</p>
<p>Věková skupina</p>	<p>3 – 6 let, individuálně dle zájmu a předpokladů dítěte</p>
<p>Hlavní okruhy činností</p>	<ul style="list-style-type: none"> • práce s keramickou hlínou, plastelínou, slaným těstem • seznámení se s materiálem a pomůckami (keramická hlína, glazura, šlikr, engoba, barevná sklíčka) • práce s keramickou hlínou (experimentování, koule - krouživý pohyb mezi dlaněmi, váleček) • přímý pohyb rukou, vytahování detailů, spojování částí - šlikrování, otisky) • seznámení se se základy glazování a práce s engobami • práce s glazurou, engobou – zdobení • výrobky např. otisk dlaně, drak, vánoční svícen, domek, kočka, sluníčko, závěsný mobil - měsíc a hvězdy, velikonoční vajíčko, slepička, strom a dle aktuálního stavu

<p>Vzdělávací oblasti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dítě a jeho tělo - rozvoj dovedností v oblasti jemné motoriky • rozvoj a užívání všech smyslů, hlavně hmatu a zraku • dítě a jeho psychika - rozvoj neverbálních i verbálních komunikativních dovedností • posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování) • dítě a ten druhý - rozvoj kooperativních dovedností v rámci činností • dítě a společnost - rozvoj estetického vnímání, cítění a prožívání • dítě a svět - osvojení jednoduchých poznatků o věcech, přírodě, lidech kolem nás • rozvoj kulturně estetických dovedností - výtvarných
<p>Výstupy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku • osvojení si základních postupů při práci s hlinou, upravených tak, aby je zvládlo i malé dítě • učit se samostatnosti • umět uklidit výtvarný materiál a pomůcky • vyjádřit zážitky, prožitky a myšlenky různým způsobem, zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik • vyjadřovat svou tvořivost a fantazii • umět se soustředit na práci, na úkol • postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí • dodržovat dohodnutá pravidla při společné tvorbě • prožívat radost ze zvládnutého, vymýšlet nová řešení • těšit se z příjemných zážitků

6.3 Třídní vzdělávací programy

Třídní vzdělávací program tvoří každá třída. Učitelky společně systematicky plánují v návaznosti na ŠVP konkrétní vzdělávací plány (tematické celky, vzdělávací projekty, režimové a doplňkové programy) pro své třídy. Je třeba konkretizovat vzdělávací obsah tak, aby byl vhodný pro konkrétní třídu dětí a rozpracovat jej do činností odpovídajících jejich vzdělávacím potřebám.

Tematické celky v TVP jsou ucelené součásti učiva, rozvedené do konkrétní nabídky činností, propojené tématem, které je dětem blízké a srozumitelné, jsou dostatečně široké a komplexní, aby zasahovaly celou osobnost dítěte a obsahově bohaté a pestré, aby si děti mohly vybrat. Možnost vlastní volby plní funkci přirozené motivace a zajišťuje dětem možnost postupovat podle vlastních individuálních možností a předpokladů.

Integrovaný blok zpravidla začíná a končí na obou třídách společně. Tematické celky (části) jsou záležitostí každé třídy. Jejich časové trvání je odvozeno od jejich náročnosti, zájmu dětí a zpětné vazby dosažených výsledků práce s dětmi (nejčastěji jsou to 2 týdny).

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Jedná se o proces průběžného vyhodnocování procesu vzdělávání (činností, situací, podmínek) a jeho výsledků, který je realizován pravidelně a systematicky a jehož výsledky jsou v praxi smysluplně využívány. Záměrem hodnocení je zlepšení či udržení kvality v činnosti školy.

Uskutečňuje se na úrovni školy nebo na úrovni třídy.

Při vyhodnocování ŠVP a TVP se zaměříme na to, do jaké míry jsou s požadavky a cíli RVP PV, na kvalitu podmínek vzdělávání, způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání, na práci pedagogů (včetně jejich sebereflexe) a na výsledky vzdělávání.

7.1 Evaluace školního kurikula

A. Podmínky:

životospráva, věcné, psychosociální, organizační, personální a pedagogické podmínky, spolupráce s rodiči, řízení školy

- sledovat pedagogický styl, uplatňování metod a forem práce, dodržování stanovených zásad (na úrovni školy i jednotlivých tříd)
- realizace zásady „pohoda prostředí“ - stanovení jasných pravidel, posilování prosociálního chování
- hodnotit styl, formy a metody práce jako součást pravidelného hodnocení pedagogů vedoucí učitelkou a ředitelkou školy
- společně všemi učitelkami, zodpovídá vedoucí učitelka
- po 1 roce – ty, které jsme si naplánovali – viz. Roční plán (konkrétní cíle a úkoly na jeden rok)
- průběžně – dle aktuální potřeby zpravidla na pedagogických poradách, minimálně 2x ročně
- po 4 letech – všechny
- vychází se z hodnocení jednotlivých tříd, roční analýzy, dotazníku a zpětné vazby od rodičů a dětí, sebeevaluace

B. Cíle a záměry v ŠVP:

- vyhodnotit ŠVP jako celek pro potvrzení, případně úpravy pro další práci
- porovnat skutečný stav se záměry a obsahem ŠVP
- vyhodnocovat vzdělávací obsah (nejprve vyhodnotit na úrovni tříd, dále v rámci ŠVP = jak se pedagogům pracovalo, co se osvědčilo, co se nepovedlo nebo nepovedlo, s jakou úspěšností se daří prostřednictvím tematických částí naplňovat hlavní a specifické cíle RVP PV)
- provádíme periodicky pololetně a zejména výročně
- každý rok vyhodnocujeme, co se nám již podařilo
- z podmínek (věcné prostředí, spolupráce s rodiči...)
- z výchovně vzdělávacích cílů

Po čtyřech letech hodnotíme funkčnost školního vzdělávacího programu a zpracováváme případné úpravy.

C. Práce pedagogického sboru:

- hodnocení dosažených výsledků ve vzdělávání v rámci pedagogických rad (v pololetí a

- na konci školního roku)
- vzájemné hospitace učitelek
- plán hospitací vedoucí učitelky u jednotlivých učitelek (pohovor po hospitaci, uložené závěry a doporučení, kontrola)
- každodenní vyhodnocování pedagogické činnosti provádí učitelky samy i mezi sebou, dle znaků prožitkového učení

„Co se dnes děti naučily nebo dověděly nového, a čím se mi podařilo k tomu přispět?“

7.2 Evaluace třídního kurikula

V rámci třídy:

A. Hodnocení integrovaných bloků:

- provádět průběžně a po jejich ukončení každou učitelkou písemně ve své třídě (zhodnocení provádět v rámci celé třídy, vzhledem ke skupině dětí i k jednotlivci v rámci tematické části a celkové hodnocení podtématu – závěry, možnosti, doporučení aj.)
- úkoly, které se nepodařilo splnit, jsou zařazovány do následující tematické části
- hodnotíme, jak se nám daří plnit dílčí cíle dle ukazatelů dosaženého vzdělání a jak se nám daří pracovat dle znaků prožitkového učení

B. Hodnocení třídy a jednotlivců (pedagogická diagnostika):

- zpracovávání a průběžné doplňování záznamů o dětech – interní materiál přístupný pouze učitelkám a po vyžádání rodičům, učitelce 1. třídy ZŠ (budoucích prvňáčků), pracovníkům PPP (společný rozbor učitelek ve třídě – měsíčně) = přehled o rozvoji dítěte
- zpracování individuálních vzdělávacích programů pro děti s odloženou školní docházkou
- vyhnout se srovnávání dětí, soustředit se na individuální pokroky každého dítěte a na tomto základě zjišťovat optimální výchovu a vzdělávání

C. Sebehodnocení pedagoga:

- každodenně a 1x ročně písemně
- promýšlet svoji práci, sledovat výsledky a samostatně je hodnotit v porovnání s obecnými požadavky
- jak se daří organizovat vzdělávací činnost tak, aby učení dětí bylo prožitkové, jakou úroveň mají její komunikační a diagnostické schopnosti, co se daří a co méně, návrh změn, další vzdělávání

Techniky evaluace

- neformální rozhovory při denních a příležitostných setkáních (s rodiči, příbuznými dětí, učitelkami mezi sebou, učitelkami ze ZŠ, ředitelkou, zástupci obce, s dětmi, odborníky apod.), hovorové hodiny s rodiči, diskuse, porady, hospitace, dotazníky (pro rodiče, pedagogy, provozní zaměstnance), analýza plánů a příprav, rozbor dokumentace školy, analýza práce dětí, analýza portfolia dětí, cílené pozorování, diagnostika, rozbor ohlasů, výsledky socializace, chování a učení dětí v první třídě základní školy, školní družině, zájmových kroužcích, zájem rodičů o umístění dětí v mateřské škole

Výstupy evaluace

- výsledkem jsou záznamy z porad, hospitací, z pozorování, hodnotící zprávy (TVP - písemná zpráva v pololetí a na konci školního roku, Roční závěrečná písemná zpráva pro další rozvoj školy), portfolio dětí – záznamové archy

Robert Fulghum

„Žij vyrovnaně – trochu se uč a trochu přemýšlej a každý den trochu maluj a kresli a zpívej a tancuj a hraj si a pracuj.“